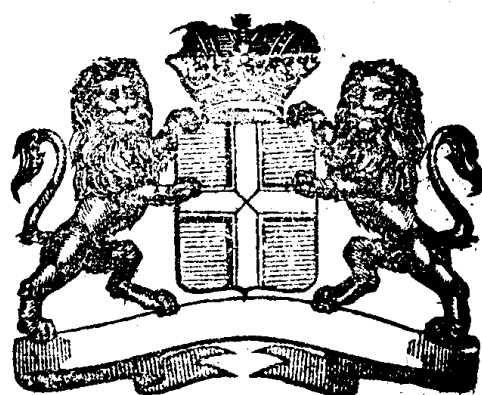
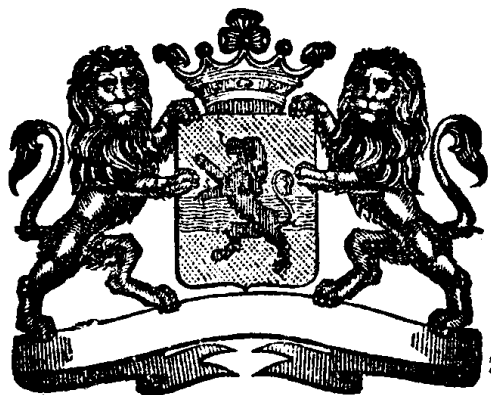

PROVINCIALE OVERIJSSELSCH

EN

ZWOLSCHE COURANT.

Deze Courant wordt uitgegeven op Dingsdag-, Donderdag- en Zaterdag-avond. Prijs per kwartaal f 2.37½. Franco p. p. f 2.62½. De prijs der Advertentie is van 1—4 regels 80 Centen voor elken regel daarboven 20 Ct. behalve 35 Ct. zegelregt.

De GEDEPUTEERDE STATEN van de provincie OVERIJSSEL, doen te weten, dat wegens herstellingen aan de ophaalbrug No. 1 over den mond van Zijtak VIII der Dedemsvaart (hoofdwijk in Luttien), de passage over die brug gedurende twee dagen en wel op 24 en 25 Junij gestremd zal zijn, althaus niet geregeld kan plaats hebben. ZWOLLE, den 19 Junij 1861.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
G. BACKER, Voorzitter.
J. C. RIJSTERBOS, Griffier.

KENNISGEVING. SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ZWOLLE, Gezien hebbende artt. 10 en 11 der wet van den 11 April 1827 en art. 11 van Z. M. besluit van den 21 Maart 1828, waarbij bepalingen worden vastgesteld betreffende de Loting der ingeschrevenen tot de Schutterlijke dienst,

Brengen bij dezen, ter kennis van de ingezetenen dezer stad, geboren in den jare 1836, die zich in de vorige maand in de registers der Schutterij hebben doen inschrijven, dat genoemde Loting zal plaats hebben op Zaterdag den 29 Junij eerstkomende, des morgens te 10 ure, in de groote zaal van het Stadhuis, terwijl de naloting voor hen die tot vroegere klassen behooren, terzelfder tijd aldaar mede zal geschieden, wordende de belanghebbenden tevens verwittigd:

a. dat zij, die verhinderd worden in persoon bij de Loting te verschijnen, zich aldaar door eenen gemagtigde kunnen doen vertegenwoordigen, terwijl, indien zich niemand mogt aanmelden, de Loting zal geschieden door een der leden van de Commissie uit het plaatselijk bestuur.

b. dat echter bij die loting aantekening zal worden gehouden van de redenen tot vrijstelling, die men zal vermeenen te kunnen aanvoeren, en het daarom van belang kan worden geacht, dat men daarbij persoonlijk verschijnt, of zich doet vertegenwoordigen door eenen gemagtigde, die met de omstandigheden van den lastgever genoegzaam is bekend.

c. dat de alphabetische lijst der ingeschrevenen voor de tegenwoordige ligting ter visie zal liggen op het Stadhuis van den 24 tot den 29 Junij, dagelijks des voormiddags van 10 tot 's namiddags 1 ure.

ZWOLLE, den 22 Junij 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.
L. N. SCHUURMAN, Secretaris.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ZWOLLE, herinneren den belanghebbenden, dat het bureau van kosteloze inenting en herenting der minvermogenen wordt gehouden elken Dingsdag, tot 15 September o. k., van 's middags 5 tot 6½ ure, in het lokaal in de Praubstraat.

ZWOLLE, den 22 Junij 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.
L. N. SCHUURMAN, Secretaris.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ZWOLLE, doen te weten dat op het verzoek van de Bloemweekers, de wettelijke Bloemmarkt die thans op de Nieuwe Markt gehouden wordt, voorloopig zal gehouden worden op den GROOTEN KERKHOF onder de aldaar staande boomen.

ZWOLLE, 22 Junij 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.
L. N. SCHUURMAN, Secretaris.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ZWOLLE doen te weten: dat de Groentemarkt voorloopig, met uitzondering van den Vrijdag, wanneer zij op hare tezenwoordige plaats zal blijven, dagelijks zal worden gehouden op het GROOTE KERKPLEIN, onder de daar staande boomen, naar aanwijzing van den stads marktmeester.

ZWOLLE, 22 Junij 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.
L. N. SCHUURMAN, Secretaris.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

ITALIE.

— De erkenning van het koninkrijk Italië door Frankrijk is thans ook te Rome bekend geworden. Op het vaticaan is eene dépêche ontvangen uit Parijs, behelzende de mededeeling dat Frankrijk het koninkrijk Italië onder reserve heeft erkend. In dat stuk wordt betoond dat het verdrag van Zurich niet is nagekomen, en beloofd dat de Fransche troepen onbepaald te Rome zullen blijven.

Nog is echter niet officieel opgehelderd welke reserves hier bedoeld zijn. De *Opinion* alleen zegt hieromtrent:

„Door het koninkrijk Italië te erkennen als een staat, die zijne eigene middelen van bestaan, en bij gevolg het regt van bestaan heeft, neemt Frankrijk het als zoodanig aan; maar het zal wel weten dat Italië zijn werk nog niet voltooid heeft, en dat al zijne gedeelten niet vereenigd zijn.

„Zoo de voorwaarden ten doel hebben, aan benden vrijwilligers niet toe te staan, het Pauselijk gouvernement aan te vallen, dan is niets billijker. Niemand kan aan ons gouvernement het ontwerp toeschrijven om het Hof van Rome aan te tasten; het is op dit oogenblik slechts bedacht, zich tegen dat Hof te verdedigen, 't welk, beschermd door de Fransche bajonnetten, valstricken voor de vrijheid en de rust van het schiereiland kan spannen.

„Aan zich zelf overgelaten, zou het Pauselijk gouvernement geen enkelen dag kunnen regeren; het zou onmiddellijk uit zich zelf en, zonder iemands tusschenkomst, vallen.

„Zeker van de overwinning, kan Italië wel geduld hebben en wachten dat die val plaats hebbe, door de kracht der gebeurtenissen en door de onvermijdelijke ontbinding van dit gezag.

„Aan andere voorwaarden, aan andere banden kan men niet denken; de erkenning van het koninkrijk Italië betreft, langs diplomatieken weg, den staat zoo als die thans is. Maar zij kan geene beperking bevatten van de vrijheid van handelen

voor het Italiaansche gouvernement, om, wanneer de omstandigheden gunstig zullen zijn, zijne grootsche onderneming te voltooien.

De Weener Correspondent van de Hamburger *Börsenhalle* zegt ten deze:

„Het status quo zal te Rome zoo lang door Frankrijk morcel en physisch beschermd en door Sardinië geëerbiedigd worden, als Pius IX in leven blijft. Inmiddels wint de Fransche invloed in het collegie van kardinalen tijd genoeg om zich van den toekomstigen Paus te verzekeren, die, indien Frankrijk het zal willen hebben, van de laatste overblijfselen van het wereldlijk gezag des Pausdons zonder moeite ten behoeve van het koninkrijk Italië zal afstand doen. Frankrijk zal echter dan verlangen dat de eventuele opvolger van Pius IX dien afstand doe, wanneer het koninkrijk Italië zich bereid zal toonen, deze nieuwe weldaden van Frankrijk door tastbare bewijzen van erkentelijkheid te verdienen. De verklaring van Rome tot hoofstad van Italië moet, zoowel als het veroveren van Venetië door dat koninkrijk, aan Frankrijk voordeel opleveren. Voorloopig schijnt dit alles te Turijn aangenomen te zijn, en feitelijk heeft keizer Napoleon Italië's lot zoo geheel in handen als nooit te voren het geval is geweest. De persoon van Pius IX speelt in dat goedgevormde plan van de Tuilerien eene groote rol. Als zeker kan ik u melden dat men het op de Tuilerien noodig heeft geoordeeld, zich in de naauwste betrekking te stellen met de op het Vatikaan dienstdoende geneesheeren, en bezwaarlijk zou men aan het Turijnsche kabinet, bij de erkenning van het koninkrijk Italië, zulke harde verplichtingen tegenover den Paus hebben opgelegd, indien niet de vertrouwelijke rapporten, die over den gezondheidstoestand van den Paus op de Tuilerien ontvangen worden, grond opleverden om die verplichtingen in Napoleons oogen als vrij onbeduidend te doen voorkomen.

De *Opinion* verzekert dat het antwoord der Italiaansche regering op Frankrijks nota betreffende de erkenning van den Staat, den 21 Junij naar Parijs zou worden gezonden.

In Italië houdt het gerucht stand dat het Sardinijsche gouvernement, om Frankrijks erkenning te verwerven, zich bij een geheim verdrag of geheime afspraak verbonden heeft, wederom een gedeelte van Italië's grondgebied, en wel het eiland Sardinië, aan Frankrijk af te staan. Dit gerucht wordt in Italië door dagbladen van kerkelijke en van republikeinsche kleur levendig gehouden. Doch de dagbladen en berigtgevers, welke op de hand van het Sardinijsche gouvernement zijn, houden vol, dat het geen geloof verdient.

In de kamer van afgevaardigden te Turijn is een aanvang gemaakt met de behandeling van Garibaldi's voorstel van wet tot algemeene landswapening, met de daarin onder goedkeuring der regering gebragte wijzigingen. De heer Petrucci, van de uiterste linkerzijde, bestreed heftig het ontwerp. Volgens hem moest men wel de legermacht der geregelde troepen vermeerderen, doch is de vermeerdering van het getal ongeregelde troepen alleen in tijd van oorlog noodig. De spreker voegde er bij, dat Frankrijk Rome bezet heeft gehouden in strijd met Italië's onbetwistbaar regt en tegen het beginsel van non-interventie. „Die Fransche inlegering te Rome heeft aan Italië rampen berokkend, was Italië een hoon en belediging.” De rede van Petrucci bracht eene groote opschudding in de vergadering te weeg, en de voorzitter was genoodzaakt, hem tot de orde te roepen.

De algemeene beraadslaging over dit voorstel is afgelopen en de discussie over de artikelen is begonnen.

De voordragt der regering tot zamenstelling der openbare schuld van alle Italiaansche landen is door de kamer van afgevaardigden met 229 tegen 9 stemmen aangenomen.

Het blad *les Nationalités* bevat een brief van den heer Gustaaf Cavour, broeder van wijlen den minister, waarin de beweringen worden gelogenstraft die de *Gazette de France* mededeelden betreffende de omstandigheden waaronder de godsdienstplegtigheden bij Cavours sterfbed zijn verricht.

Ook de Parijsche *Patrie* verzekert, dat van graaf Cavour geene herroeping zijner daden en gevoelens is gevorderd of verkregen.

De gezondheidstoestand van den Paus is, volgens brieven uit Rome, eenigszins verbeterd. Z. H. zal tegen het einde dezer maand naar Castel Gandolfo vertrekken.

RUSLAND.

— Den 18 Junij is te Warschau de keizerlijke verordening tot instelling van eenen staatsraad voor het koninkrijk Polen afgekondigd. De militaire posten en patrouilles zijn toen ook van de straten en pleinen verwijderd en de schouwburg en andere openbare uitspanningsplaatsen weder geopend.

De door den Keizer ingestelde staatsraad voor het koninkrijk Polen zal bestaan uit leden van den raad van bestuur, uit eenige door den Keizer daartoe benoemde personen, uit geestelijken van hooger rang, uit de hoofden van de provinciale besturen en van de landbouwnaatschappijen.

Wat den werkkring en de bevoegdheid van den staatsraad betreft, is bepaald dat bij de nieuwe wetten, de jaarlijksche begrotingen van inkomsten en uitgaven, al de verslagen van de onderscheidene afdeelingen van het bestuur alsmede de tegen ambtenaren ingebragte klagen onderzoeken en daarover advies uitbrengen zal.

De zittingen van den staatsraad zullen niet openbaar zijn; zijne besluiten zullen niet anders dan met toestemming van den Keizer in druk openbaar gemaakt mogen worden.

Tevens zijn de statuten openbaar gemaakt nopens de verkiezing van de provinciale-, districts- en gemeenteraden. Volgens deze verordeningen zijn de burgers kiesbaar zonder

onderscheid van geloofsbijdenis of stand en is de census laag gesteld.

Volgens een der Petersburgers dagbladen, de *Noordsche By*, zijn de boeren in 141 dorpen van Podolië in opstand gekomen door verkeerde opvatting der keizerlijke verordening tot emancipatie der lijfeigenen, maar is de rust in die plaatsen reeds hersteld.

AMERIKA.

— Tot dus verre was door het Congres der Zuidelijke Confederatie de stad Montgomery in Alabama verkozen tot zijn zetel. Thans is dit Congres tot 20 Julij uiteengegaan, op welken tijd te Richmond in Virginia weder zal bijeenkomen. Hiermede wordt de zetel van de regering der Zuidelijke republiek noordwaarts verplaatst, en in de nabijheid van Washington, de hoofdstad der Unie, gebragt. Deze maatregel zal, denkt men, eene botsing tusschen de wederzijdsche krijgsmagt, welke langs den Potomac tegenover elkander staat, bespoedigen. Montgomery werd aanvankelijk tot zetelplaats van de regering der Confederatie gekozen, dewijl het omstreeks in het midden lag van het grondgebied der Staten, welke zich het eerst van de Unie afscheidden; doch het levert geene geschikte gelegenheid voor de vestiging van het algemeene bestuur op.

De heer Davis, de President der Confederatie, heeft Montgomery reeds verlaten en zijn verblijf te Richmond genomen.

Volgens den correspondent van de Londensche *Times*, die in de Staten der Confederatie eene reis doet, vreezen de planters over het algemeen geen slavenopstand en stellen de slaven geen belang in den aanstaanden strijd, welks oorzaak zij nagenoeg niet kennen. Evenwel moet er zich in dit opzigt eenige reden tot ongerustheid hebben voorgedaan.

Den 4 Julij a. s. komt te Washington het Congres der Vereenigde Staten weder bijeen. Tot nu toe, en wel sedert het begin van Maart jl., toen de heer Lincoln zijn voorzitterschap aanvaardde, oefende deze een bijna dictatoriaal gezag uit, dat bij de zitting van het congres echter van zelf ophoudt. Men houdt het er voor dat die vergadering de handelingen van haren President zal goedkeuren en de voor den oorlog noodige maatregelen zal vaststellen. Ingeand hoopt dat dan tevens het pas ingevoerde gewijzigde tarief van invoerrechten, hetwelk zich door zijne beschermende regten kenmerkt, zal worden herzien.

Volgens berigten uit New-York zijn de troepen der Confederatie naar Cairo opgerukt. Het gerucht dat aan de kapers der afgescheiden Staten, indien het hun mogt gelukken eenig schip te nemen, de gelegenheid zal gegeven worden om den prijs in eene Engelsche haven te verkoopen, heeft eene zeer ongunstige stemming jegens Engeland doen ontstaan. Naar men zegt, pogen de afgescheiden Staten een verbond aan te gaan met Brazilië.

Door het bestuur der afgescheiden Staten worden voor contrabande gehouden de volgende artikelen:

Allerlei wapens en gereedschappen ten dienste van den oorlog te land of ter zee, zoo als: geschut, kanonnen, mortieren, geweren, musketten, pistolen, springbussen, bommen, granaten, kogels, holle kogels, pieken, sabels, bajonnetten, werpspiesen, lanssen, paardentuig, holsters, lederen riemen en in het algemeen alle andere oorlogstuig; zoomede scheepstimmerhout, traan, teer, hars, koper in bladen, zeilen, lenep, touwwerk en in het algemeen alles wat regtstreeks zou kunnen dienen tot het uitrusten van schepen, alleen gewerkt ijzer en planken uitgezonderd.

— De gezant der Vereenigde Staten bij het hof van Spanje heeft van zijne regering last ontvangen om bij het Madridsche kabinet in naam der Staten een formeel protest tegen de inlijving van St. Domingo in te dienen.

DUITSCHLAND.

— Den 20 Junij heeft de kamer der Magnaten te Pesth de discussiën over het adres van antwoord ten einde gebragt en het met eenparige stemmen aangenomen.

Volgens berigten uit Weenen heerscht aldaar onder het publiek de meening, dat de Hongaarsche landdag, door het aannemen van het bekende adres, voor het Oostenrijksche gouvernement alle verdere stappen tot toedadering onmogelijk heeft gemaakt, en alzoo weldra zou moeten worden ontbonden.

De *Donau-Zeitung*, een orgaan van het Oostenrijksche bewind, zegt nog niet te weten welke houding het gouvernement zal aannemen, maar meent, dat het bezwaarlijk nieuwe wettelijke bewilligingen aan Hongarije kan doen, — dat de rijksraad niet langer in zijnen onvolledigen staat dient te worden gelaten, en dat aan de onzekere gesteldheid der monarchie een einde moet worden gemaakt.

De Weener morgenbladen van 20 Junij verzekerden dat in den laatsten ministerraad besloten is, het adres van den Hongaarschen landdag door den keizer niet te doen aannemen en den gemeenteraad van Pesth te ontbinden.

De aartshertog Reinier, president van het kabinet, de aartshertog Karel Lodewijk, stadhouder van Tyrol, en de aartshertog Ferdinand Maximiliaan, opperbevehebber der marine, de beide laatsten broeders van den regerende keizer, hebben gezamenlijk hun ontslag uit de respectievelijk door hen bekleede betrekkingen verzocht, omdat zij zich in eene constitutioneel verantwoordelijke regering niet op hunne plaats gevoelen. De handelingen in de beide huizen, welke door de prinses met groote opmerkzaamheid worden gevolgd, en vooral de motivering van het door de linkerzijde ingediend wetsontwerp betreffende de ministeriële verantwoordelijkheid hebben dit besluit tot rijpheid georgat.

— De keizerin van Oostenrijk zal, wegens haren minder gunstigen gezondheidstoestand, naar Corfu vertrekken.

— De krooning van den koning van Pruisen heeft nog geen plaats gehad. Er doen zich zowel zwakheden op tegen die plegtigheid, dat het geheele plan voor het coëgenblik schijnt opgegeven. Als oorzaak daarvan werden thans genoemd de groote kosten, aan dusdanigfeestviering verbonden.

— Het officieele blad der Wurtembergische regering zegt op den meest stelligen toon, dat de beschuldigingen tegen den koning van Württemberg ingebracht, ten aanzien van plannen tot het doen harleven van het Rijnverbond, van allen grond ontbloeit zijn.

— Te Hannover zijn de beradslagingen over het afschaffen van den Stadetol door de geasigden der betrokken regeringen geëindigd en het ontwerp is met algemeene stemmen aangenomen. De conferentie was voltalig; alleen Sardinië was daarop niet vertegenwoordigd, dewijl het koninkrijk Italië door Hannover nog niet erkend is, en alzoo ook niet tot deelneming aan de onderhandelingen kan worden uitgenoodigd.

FRANKRIJK.

— Bij de behandeling van het wetsontwerp nopens de drukpers heeft een der leden, de heer Favre, in het algemeen op uitbreiding en bevestiging der drukpersvrijheid aangedrongen; hij beweerde dat de dagbladders in Frankrijk onder de bestaande wetgeving, zoo als zij thans wordt toegepast, aan het goedvinden der administratie is overgeleverd, en geene wezenlijke waarborgen voor vrijheid en veiligheid heeft.

De heer Billaut ontkende dat de drukpers in de magt des gouvernements is, en beweerde dat het haar niet aan de behoorlijke mate van vrijheid ontbreekt, ja dat zij in verscheiden opzichten thans meer waarborgen heeft dan onder het constitutionele koningschap. Maar hij verklaarde dat het gouvernement des keizers niet voornemens is aan den wensch zijner vijanden, welke hij ook Frankrijks vijanden noemde, te voldoen, door hun vrije spreukruimte te laten en de voor hunne aanslagen hinderlijke perken weg te ruimen. Onder de redenen, die het gouvernement noopten tot strengheid en dwangmaatregelen, noemde hij ook het ontstaan van eene nieuwe partij in Frankrijk; hij noemde ze de Romeinsche partij, en zeide dat zij den banvloek uitsprak tegen ieder gouvernement, hetwelk ook de nationale, en niet uitsluitend de kerkelijke belangen, in haren geest opgevat, ter harte nam.

De heer Billaut verklaarde bij die gelegenheid ook dat het gouvernement niet voornemens is het Wetgevend Ligchaam te ontbinden.

— Door den keizer is de abt Cruyse, lid van het domkapittel te Parijs, tot bisschop van Marseille benoemd.

— Het blad *le Monde* is door de regtbank te Parijs schuldig verklaard aan hoon en laster tegen het bestuur der vennootschap *le Crédit Mobilier*, en de schrijver van het aangeklaagde artikel tot 14 dagen gevangenisstraf en 500 francs boete en de verantwoordelijke bestuurder van het blad tot 500 fr. boete veroordeeld.

— Men zegt dat prins Metternich, Oostenrijks gezant te Parijs, verzocht heeft om vervangen te worden. Hoewel de keizer hem en zijne echtgenoot ook groote eerbewijzen en hem voor de geheele maand in Fontainebleau heeft genoodigd, is zijne positie toch zeer gedwongen.

— Prins Napoleon heeft, naar men meldt, al de matrozen, die de bemanning uitmaken van het vaartuig waarmede hij zijnen togt doet, gekleed in het roode Italiaansche hemd. Sommige admiralen vinden dit eene belediging voor de Fransche marine.

— **Jl. donderdag** heeft lord John Russell in het Lagerhuis ter beantwoordingeener interpellatie van den heer Griffith gezegd, dat hij van den Franschen gezant mededeeling heeft ontvangen van een voorstel, door de gezanten van Oostenrijk en Spanje in algemeene termen te Parijs gedaan, strekkende dat de Katholieke mogendheden gemeenschappelijk zouden handelen, ten aanzien van het wereldlijk gezag van den Paus; maar op dit algemeene voorstel was een afwijzend antwoord gegeven. Lord John Russell herinnerde dat het wereldlijk gezag van den Paus evenzeer geregeld is door Engeland, Zweden en Pruisen als door de Katholieke mogendheden.

— De bekende Blondin heeft de eer gehad, dat in het Lagerhuis over hem is gesproken. De heer Forster heeft den secretaris van staat voor de binnenlandsche zaken gevraagd, of H. M. regering stappen wilde doen, om eene herhaling van de halsbrekende voorstellingen van Blondin in het glazen paleis van Sydenham te verhinderen, of althans te beletten dat hij zijn kind wederom aan zulke groote gevaren blootstelde. Dit zag daarop dat Blondin zijn kind, een zevenjarig meisje, in een kruiwagen langs de koord, van de eene zijde van het transept naar de andere had gereden.

In de volgende zitting heeft de heer Cornwal Lewis gezegd dat hij een brief had ontvangen van den secretaris van het glazen paleis, met de belofte dat de kunstverrigting van Blondin, waarover is geklaagd, niet meer zal plaats hebben.

— De bevolking van Londen bedraagt volgens de jongste volkstelling 2,803,034 zielen, en is dus in de laatste tien jaren met 440,798 zielen vermeerderd.

— Op een klein eiland in de Medway, niet ver van Chatham, heeft eene boxpartij plaats gehad om het zoogenaamde Championship en den eeregordel, die sedert den bekenden strijd tusschen Heenan en Sayers disponibel was. De strijd was een der buitengewoonste in de jaarboeken der boxkunst. Hurst en Mace zijn de namen der kampvechters.

De strijd duurde vijftig minuten en eindigde daarmee, dat Hurst jammerlijk werd toegetakeld, terwijl zijn tegenstander geen enkelen stoot ontving. Mace is dus in het bezit van den eeregordel gekomen.

TURKIJE.

— Behalve tot de benoeming van een landvoogd van den Libanon, moet ook nog tot die van den gouverneur-generaal van Syrië worden overgegaan. Eerstgemelde betrekking is, aan Daud-afendi opgedragen; thans verneemt men, dat de tweede post begeben is aan Fuad-pacha, thans buitengewoon commissaris der Porte in dat land.

BELGIË.

— Naar men verneemt, hebben curatoren der Katholieke hoogeschool te Leuven aan een aantal studenten, die aan het verbroederingsfeest te Luik hebben deelgenomen, het consilium abeundi gegeven. Men zegt, dat een der studenten den rector en den senaat van genoemde hoogeschool heeft aangeklaagd, omdat de waarschuwing niet in den behoorlijken vorm heeft plaats gehad. Hij vraagt dien ten gevolge opheffing van het besluit en schadevergoeding.

Binnenlandsche Nieuwstijdingen.

STATEN-GENERAAL. TWEDE KAMER.

De regering heeft geantwoord op het voorloopig verslag van de Tweede

Kamer der Staten Generaal, nopens het ontwerp tot wettelijke regeling van de nationale milizie. Daarbij is gevoegd een gewijzigd wetsontwerp, zoodat de kamer bij hare terugkomst dat wetsontwerp in behandeling kan nemen.

In de eerste plaats bestrijdt de regering op de reeds in vroegere stukken ontwikkelde gronden de meening van een deel der leden, dat de zamenvoeging van de vaste landmagt met de nationale milizie zou zijn in strijd met de grondwet; terwijl zij gelijkelijk hare beginselen blijft handhaven, betrekkelijk de regeling van de sterkte, de inrigting en de wijze van dienen van de milizie. Wat de sterkte aangaat, betoogt de regering dat zij daarbij de volstrekte behoefte voor 'slands verdediging geraadpleegd en tevens getracht heeft aan de bevolking geene te zwaren last op te leggen. Eene jaarlijksche ligiting van 1 man van de 300 zielen was dan ook slechts even voldoende om de tot onze verdediging noodige legernagt voltalig te houden. Ook betreffende de inrigting van de milizie blijft de regering volharden in hare meening, dat het voorgedragen ontwerp aan den eisch der grondwet voldoet. Verder ontwikkelt de regering op nieuw de redenen waarom eene regeling der nationale milizie moet voorafgaan aan eene regeling van de schutterijen. Bij het tegenwoordig ontwerp is echter bepaaldelijk het oog gehouden op de toekomstige inrigting, aan de schutterijen te geven, en de regering heeft als hoofdbeginsel op den voorgrond gesteld, dat, wordt het voorstel aangenomen om in den regel niemand na het jaar, waarin hij zijn 20ste levensjaar heeft volbracht meer bij de milizie in te lijven, de jongelingen van 21—25 jarigen leeftijd, die, hoezeer lichamelijke voor de dienst geschikt, naar de gestelde regels niet tot voltaligmaking van de milizie geroepen zijn geweest, in tijd van nood niet in de rijen van de verdedigers des vaderlands behooren te worden gemist. De schutterpligtigheid der zoodanigen zal dus met de intrede van het 21ste jaar moeten aanvaangen. De dienst der milizie en der schutterij behoort voorts onmiddellijk aan elkander te sluiten, zonder een tijdverlies van meer dan één aar, dat thans tusschen den overgang van de eene dienst in de andere ligt.

In de tweede plaats beantwoordt de regering de bedenkingen die in het verslag tegen de artt. van het wetsontwerp zijn gemaakt. Bij art. 4 betoogt de regering, op grond van de laatste alinea van art. 162 der grondwet, dat het bevelen eener buitengewone ligiting der milizie is toegelaten; maar zij heeft thans in het art. de bepaling opgenomen, dat zoodanige buitengewone ligiting door eene wet zal worden bevolen. Bij de behandeling van art. 12 handhaaft de regering haar voorstel om aan minderjarigen bevoegdheid te geven, zonder oordeelkundige toestemming in de krijgsdienst te treden, maar heeft dat voorstel in dien zin gewijzigd, dat ze nu aan art. 12 eene alinea heeft toegevoegd, krachtens welke eerst de minderjarige die zijn 19e jaar volbragt heeft, de bedoelde bevoegdheid zou erlangen. Bij art. 14 heeft de regering den gevorderden leeftijd om als vrijwilliger dienst te nemen, van 21 jaar op 20 vervoegd. Vele wijzigingen zijn gemaakt in het 3e hoofdstuk, *bepalingen omtrent de inschrijving*, zoo ook in het 4e hoofdstuk, dat ten titel voert *van de lotelingen*. Laatstgenoemd hoofdstuk is door de regering in twee hoofdstukken gesplitst, waarvan de tweede zin tot opschrift draagt *van vrijstelling van de dienst*. Bij de behandeling van dit laatste hoofdstuk handhaaft de regering haar voorstel om de tot dusver vereischte lengte der miliciens met 10 strepen te verminderen, ten einde, bij het vervallen der tijdelijke vrijstellingen, in het belang van deren zoo weinig mogelijk definitieve vrijstellingen wegens gemis aan de gevorderde lengte te verliezen. Voorts handhaaft de regering haar voorstel om den eenigen zoon van de dienst vrij te stellen. Bij de bespreking der bedenking, gevallen op het 7e hoofdstuk *van de vervanging*; betoogt de regering dat het tegenwoordige stelsel van plaatsvervangende en nummervervanging niet kan worden verlaten en dat zij bepaaldelijk gekant is tegen het stelsel van afkoop. Evenzeer verzet zich de regering tegen het aannemen van het beginsel van algeheele verantwoordelijkheid voor den in dienst gestelden plaatsvervanger; intusschen heeft zij art. 58 dermate gewijzigd, dat de aansprakelijkheid voor dien plaatsvervanger verminderd wordt tot den duur van den halven diensttijd. Bij de bespreking van het 11de hoofdstuk treedt de regering in eene uitvoerige beschouwing, ten betooge dat bij eene algemeene, en niet bij eene bijzondere wet, de doorgaande magtiging moet worden verleend om een deel der milizie te doen zameenlijven; terwijl zij tevens de bepaalde hoegrootheid van dat doel (1/5 der milizie) van de dienst in gemeene tijden noodig keurt. Met betrekking tot het 12de hoofdstuk, hetwelk handelt van de zeemilizie, handhaaft de regering haar voorstel en tracht de gewigte bedenkingen daartegen te ontzenuwen, ook door nu in de wet te bepalen, dat wanneer de zeemilizie naar de koloniën moest worden gezonden, eene afzonderlijke wet daarvoor uitspraak zou doen. Wat de zamenstelling dezer zeemilizie betreft, verklaart de regering overigens, dat zij zich voorstelt, haar aanvankelijk en bij wijze van proef te vormen uit de lotelingen en vrijwilligers bij de milizie, die zich vrijwillig hebben aangemeld om bij de zee-milizie te dienen, ten einde op die wijze de natie met het denkbeeld eener zeemilizie gemeenzaam te maken. Naar aanleiding eener daartoe gedane vraag geeft de regering voorts te kennen, dat op dit oogenblik het opleggen van lijfstraffen nog niet kan worden gemist tot handhaving van orde en tucht bij de vaste zeemagt, ofschoon men het opleggen van die lijfstraffen beperkt, tot waar men er nog toe gedwongen wordt. Met betrekking tot de voornaamste der overgangsbepalingen, waarin wordt voorgeschreven dat, bij de invoering der wet eene ligiting van zes jaren in plaats van vijf zou moeten dienen, blijft de regering dit haar voorstel, handhaven en geenszins achten in strijd met de grondwet, ofschoon ze nu voor de ligiting, wat betreft het aangaan van een huwelik, in het zesde jaar alle belemmeringen heeft opgeheven.

De memorie van beantwoording is ondertekend door de ministers van binnenlandsche zaken, van oorlog en van marine.

's Gravenhage, 21 Junij.

HH. KK. HH. Prins van Oranje, Prins Frederik, Prins en Prinses Hendrik, benevens Z. D. H. de hertog van Saksen-Weimar met H.D. dochter prinses Anna zijn reeds van het Loo vertrokken.

HH. MM. de Koning en de Koningin, alsmede Z. K. H. Prins Alexander zullen, naar men verneemt, tot 1 Julij a. s. op genoemd lushof blijven vertoeven.

— Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc. te Halsteren e. a. den heer W. M. D. van Wely, thans ontvanger der zelfde middelen te Ammerzolen, en tot ontvanger der dir. bel. en acc. te Hooze en Lage Zwainwe den heer W. F. G. L. van Tegnagell de Raad, thans ontvanger der zelfde middelen te Geldermalsen.

Na voorafgaand examen heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken als leerlingen voor de telegraphie toegelaten:

H. P. Bordewijk te 's Gravenhage; L. Brondert te Amsterdam; H. J. Massink te Zutphen; E. P. Ehrmann te Utrecht; J. H. Mooren te Maasniel; H. C. van der Horst te Arnhem; T. P. Stans te Alblas-serdam; H. Oudshoff te Rotterdam; L. Keck te 's Gravenhage; A. W. J. Welfer te 's Gravenhage; jhr. B. L. Teding van Berkhout te Arnhem; D. A. van Ham te Middelburg; L. M. Bettenhausen te Delft; F. C. Wieder te 's Hertogenbosch; jhr. A. J. B. Horstmar Nahys te 's Gravenhage; G. C. Govers te 's Hertogenbosch; A. J. van Beck te 's Hertogenbosch; D. Noest te Sluis; J. J. Koen te Rhenen; J. H. Meijer te Harlingen; J. de Smidt te Zaamslag; J. P. H. Hofstede te Brielle; P. S. Oudkerk Pool te Amsterdam; A. M. Prins te Papendrecht.

— Naar men verneemt, is de heer A. P. Godon, gepensionneerd O. I. ambtenaar, laatstelijk adisistent-resident van Mandheling en Lingola (Sumatra's westkust), bij Z. M. be-sluit, dd. 8 dezer, benoemd tot Officier der Orde van de Eikenkroon.

— Tot het examen voor kadets bij het corps mariniers, hadden zich 9 jongelingen aangemeld, waarvan 3 wegens lichaamsgebreken zijn afgewezen en 6 zich aan het examen hebben onderworpen. Er kunnen slechts 4 plaatsen vervuld worden.

— De admissie-examens aan de koninklijke akademie te Delft zijn dingsdag jl. afgelopen. Van de 76 aspiranten, die zich daartoe hadden aangemeld, zijn slechts twee niet opgekomen, terwijl van de 74 opgekomenen 22 afgewezen en alzoo 52 voor het eerstvolgende studiejaar aangenomen zijn. Onder

de toegelatenen bevindt zich jonkh. A. L. van Plettenberg uit Zwolle.

Zoo als men weet, onderscheidde de commissie voor het examen dit jaar zich voor het eerst daardoor, dat zij, meer overeenkomstig de eer en waardigheid der akademie, was zamengesteld alleen uit leeraren der akademie, met den directeur als voorzitter.

Den 21 Junij beginnen de eind examens voor den rang van civiel ingenieur, waartoe zich 18 studenten hebben aangemeld. — Den 8 Julij e.k. zal overeenkomstig de oproeping, voorkomende in de *Staatscourant* van 16 October 1860, aan 's rijks munt gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het examen, bedoeld bij art. 7 der wet van 1 Junij 1850.

De aspiranten tot dat examen moeten zich vóór dien dag schriftelijk aanmelden aan het muntcollege te Utrecht, met overlegging van een getuigschrift van goed gedrag en zich op bovengenoemde dag bevinden ter raadzaal van het muntcollege.

— Over de vijf eerste maanden van dit jaar is de opbrengst der middelen, hoofdsom en opcenten, geweest f 24,139,982.80, zijnde f 141,560.30 boven de raming en f 184,821.43½ minder dan in het zelfde tijdvak van 1860.

— Men wil weten, dat de werkzaamheden der Tweede Kamer, die op e. k. dingsdag bijeenkomt, zich zullen bepalen tot de behandeling en afdoening der wetten op de nationale milizie en op de onteigening van perceelen tot den aanleg van den zijtak van Scheveningen naar Woerden van den Holl. spoorweg. Dat de definitieve begrooting van kosten voor den aanleg van staatspoorwegen nu reeds zou ingediend worden en in behandeling komen, schijnt naar onze inlichtingen voor als nog te mogen worden betwijfeld. (*Roll. Ct.*)

— De minister van financiën heeft bepaald dat gedurende dezen zomer voor de in de legerplaats te Millingen te kamperen troepen, even als ten vorigen jare voor de particuliere correspondentie-dienst in het kamp een hulppostkantoor zal gevestigd zijn.

— De Minister van Financiën heeft dezer dagen eene circulaire gerigt aan de commissarissen des Konings in de provinciën, betreffende den omloop van vreemde muntspesie hier te lande, inzonderheid van de Belgische 2 centimestukken, die in het zuiden des rijks, en van den Pruisischen en Hannoverischen thaler en zijne onderdeelen, die langs de oostelijke grenzen circuleren, welke circulatie den inwoners, zoodra zij iets aan het rijk te betalen hebben, groote ongelegenheid en schade berokkent. Z. E. vindt van zijnen ambtsvoorganger genoeg aanschrijvingen aan ambtenaren en besturen, om dat vreemde geld te weigeren, maar heeft niet ontdekt, dat de regering zich onmiddellijk geadresseerd heeft aan de groote fabrikanten, die hun werkvolk met vreemde munt betalen, weshalve Z. E. in overweging heeft, die fabrikanten uit te noodigen, om, met edele ter zijde stelling van op die wijze verkregen winst, de betaling met vreemde muntspesie te staken en alzoo de regering behulpzaam te zijn in het te keergaan van het tot dusverre vergeefs bestreden bederf van het Nederlandsche circulatiemiddel.

— De rijkscommissie voor statistiek kwam den 11 Junij jl. weder bijeen. In deze vergadering verwelkomde de heer Vissering, de tijdelijke voorzitter, den heer Lodewijk Mulder, nieuw benoemd lid der rijkscommissie.

Aan de commissie is door den minister van justitie het advies medegedeeld van den inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt betrekkelijk de voorschriften, vroeger door de rijkscommissie ontworpen tot verkrijging eener statistiek van de oorzaken des doods en van de ziekten in de gevangenis-sen. De minister acht aan de uitvoering van deze voorstellen eenige bezwaren verbonden. Ook doet hij opmerken, dat de statistiek der gevangenis-sen in Frankrijk, met betrekking tot de ziekten en sterfte, op eenvoudiger voet is ingerigt dan zij voor Nederland door de rijkscommissie werd aanbevolen.

De vergadering heeft besloten, haar voorstel nader te ontwikkelen en inzonderheid te doen uitkomen, dat de schijnbare omslagtigheid, waarvoor men beducht is, inderdaad niet bestaat, en dat de Fransche statistiek is gebleken in hare al te groote beknoptheid onvolledig te zijn, en althans niet te kunnen dienen als model voor eene dergelijke statistiek in Nederland.

Van den minister van binnenlandsche zaken is een antwoord ontvangen op het voorstel der vergadering tot benoeming eener commissie van rijkswege om voor te lichten omtrent de betrekkenis der te Haarlem te houden tentoonstelling voor de statistiek van de vaderlandsche nijverheid. Z. E. acht het niet noodzakelijk, zoodanige commissie in het leven te roepen nevens de jury van deskundigen, maar magtigde de rijkscommissie, eenige van hare leden naar de tentoonstelling af te vaardigen.

De vergadering, van oordeel, dat eene commissie zoo als zij zich had voorgesteld, zal die eenigzins naar eisch aan hare roeping beantwoorden, uit lieden van zeer verschillende keuns en praktische ervaring zou moeten gevormd zijn, heeft geene vrijheid gevonden om van deze magtiging gebruik te maken.

Door de heeren de Bruyn Kops en Obreen is verslag gedaan omtrent de informatie op het stuk der verponding in Holland en Friesland, in den jare 1514.

De heer Sloet tot Oldhuis heeft, ingevolge zijne toezegging in de zitting van 12 Februarij jl., nader ontwikkeld welke bijzonderheden hij meent dat behoorden gekend te worden omtrent den toestand der esschen of enken. Ten opzichte van iedere esch ware het zijns inziens wenschelijk, te leeren kennen de grootte volgens het kadaster, het getal perceelen, het getal eigenaren, het al of niet bestaan van servituten van klauw-wengang of stoppelweide en den toestand der wegen, indien die er worden aangehouden. De nota, waarin de heer Sloet het belang van zoodanige statistiek ontwikkelde, zal aan de leden ter lezing worden medegedeeld, opdat in eene volgende vergadering kunne worden overwogen, of de rijkscommissie de regering op dit onderwerp zal opmerkzaam maken en, zoo ja, op welke wijze het verlangde onderzoek zou moeten worden ingesteld.

— Het landhuishoudkundig congres is jl. woensdag te Dordrecht geopend met eene rede van den heer de Raedt, voorzitter. De ministers van binnenlandsche zaken en van financiën waren daarbij tegenwoordig. Groot was het getal der ingekomen stukken. Daaronder waren er van de Nederlandsch Indische maatschappij van Nijverheid te Batavia over het haar aanbevolen onderzoek der vledermuisen-guano, in Nederlandsch-Indië aanwezig. Dat onderzoek had geleid tot het resultaat, dat er op Java wel in onderscheidene grotten guano aange-troffen wordt, maar niet zoo veel om er handel in te kunnen drijven, terwijl ook de eilanden in den Indischen Archipel te dicht bij elkander gelegen en te talrijk zijn, om te kunnen onderstellen dat vogels zich gedurende eeuwen op ééne rots zouden vereenigen, en de hevige slagregens de opeenhooping van

meest op onbedekte plaatsen zeer in den weg moeten staan. Alleen de resident van Menado had gemeld, dat op zekere klip eene ophooping van zeevogelmest moet aanwezig zijn, waaromtrent nadere berichten werden verwacht.

In de zitting van donderdag werd een verslag gelezen, ingezonden door de heeren dr. J. C. Ballot, mr. J. Schöber en mr. A. van Naamen van Eemnes, over de mogelijkheid der daartelling van een ooftboom-proeftuin.

Deze commissie acht de zaak van te veel omvang, om haar te verbieden met eenen reeds bestaanden proeftuin, daar zij dan ligt op den achtergrond zoude treden en als nevenzaak beschouwd worden. Zij wenscht een ooftboom-proeftuin op te rigten, bij voorbeeld te Utrecht. Bepaaldelijk wat de vereniging met Deventer's proeftuin aangaat, meent de commissie, die niet te moeten aanraden, omdat het doel en de werkzaamheden van dien tuin te veel verschillen met die welke zij bij den ooftboom-proeftuin op het oog heeft.

Prof. Ackersdijk wenschte de plaatsing van den bedoelden proeftuin naast dien, welke reeds te Deventer in werking is, en de heer Sloet maakte de opmerking, dat in Overijssel veel oft geteld wordt en men den ooftboom-proeftuin bij voorkeur in die provincie zou moeten daartstellen.

Het congres besloot dat men de bepaling der plaats zoude overlaten aan de beslissing der maatschappij, die tot oprigting van zoodanigen tuin zou worden gevestigd.

Overeenkomstig het verzoek van het gemeentebestuur van Middelburg werd besloten, dat het XVIIe congres zal gehouden worden in de hoofdstad van Zeeland, de provincie die nu aan de beurt ligt op de tweede rondreis van het congres door het vaderland.

Onder de bekroonings op de tentoonstellingen te Dordrecht komt, behalve de vroeger reeds genoemde, nog voor, die met de bronzen medaille aan den heer D. Draaisma te Deventer voor gebakken aardewerk.

De feestviering te Utrecht is deze week onafgebroken voortgezet. De maskerade, die op Dingsdag avond plaats had, kwam zelfs tijd te kort. Zij begon te 5 uren, maar de togt duurde langer dan men zich had voorgesteld, zoodat na eene bepaalde pauze de stoet zich eerst weder des middernachts in beweging stelde en niet den geheelen bepaalden weg kon afleggen; om 2½ uur na middernacht kwam de optogt, die ook de Hunnen en Germanen vermoeid had, op het Munsterkerkhof terug. Bij die gelegenheid was de illuminatie der stad schitterend.

Door de stad is aan curatoren, professoren, besturen en studenten met eene begeleidende missive eene medaille aangeboden, ter gedachtenis van het Utrechtsche feest geslagen.

Woensdag morgen verzamelden zich de feestvierenden in de Nieuwe Baan; daar waren de studenten in hunne kleeding van den optogt aanwezig. Enkele toeschouwers maakten toen de opmerking, dat aan Hunnen en Germanen wel wat fijne stoffen voor kleeding waren toegekend, en dat een kruisrider met een bril of een Vlaamsch burger uit 1382 met eene cigaar in den mond wel eene vreemde houding gaf.

Op dien dag hadden er verder verschillende reünie-maaltijden plaats van studenten van 1844—1848, 1854—1859, en van de jaren t.a. 1859. Maandag reeds was er eene reünie geweest van 8 oudstudenten die vóór 50 jaren als studenten waren ingeschreven, en op dien zelfden dag ook die van 1830—1838, waarbij o. a. de heer Dubois, Z. M. gezant aan de hoven van Turkije en Griekenland, een schoonen toast uitbragt.

Woensdag avond hadden er volksfeesten op het Vreeburg plaats, terwijl de illuminatiën op verschillende plaatsen weder zeer de aandacht trokken.

Donderdag morgen en avond was er in de Maliebaan concert, en Vrijdag morgen werd door de studenten-sociëteit eene matinee gegeven.

Ten bewijze hoe groot het aantal vreemdelingen is, dat Utrecht heeft bezocht en nog bezoekt, kan de opgave strekken dat alleen op Dingsdag, den dag der maskerade, over den Rijnspoorweg naar Utrecht en terug in het geheel zijn vervoerd 16,078 personen, waaronder van Amsterdam alleen 8400.

De feesten te Utrecht, die zaterdag 22 Junij eindigen, worden opgevolgd door die te Haarlem, bij gelegenheid der algemeene nationale tentoonstelling. De lokalen voor de expositie bestemd, zijn in de laatste dagen, wegens de vele inzendingen, nogmaals vermeerderd, en wel met een paar zalen van het gymnasium.

Den 20 dezer werd te Leiden de 95^e algemeene vergadering van de maatschappij van Ned. Letterkunde gehouden onder voorzitting van dr. R. J. Fruin. Er werd medegedeeld dat de nagelaten papieren van den beroemden Leidschen hoogleraar en mede-oprigter der maatschappij, Adriaan Kluit, die voor een gedeelte uit de bekende ramp van 12 Jan. 1807 gered waren, door 's mans nakomelingen, te Leiden woonachtig, aan de maatschappij waren afgestaan. Onderscheidene nieuwe leden werden benoemd. Er is besloten, om de voorgestelde prijsvraag: „eene historische kritische bearbeide uitgave van het Wilhelmuslied niet uit te schrijven.”

Men verneemt, dat de commissie voor de verloting ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood op Java vergunning heeft gevraagd om andermaal 10,000 loten voor die verloting te mogen uitgeven. Bij voortdurend worden er door de commissie fraaije geschenken voor prijzen ontvangen.

Jl. Zaterdag zijn in de wasch- en badinrigting te 's Hage 424 baden gegeven, waaronder 120 aan vrouwen. Des Zaturdags is daar echter het aantal veel grooter dan op de overige dagen der week.

De heer L. van Lohe, med. doctor en directeur der inrigting van geneeskundige onderzoekingen te Amsterdam, is voor eenigen tijd voor de arr. regtbank aldaar betrokken, als beschuldigd van geneesmiddelen aan onderscheidene personen te hebben afgegeven. De verdediger van den beschuldigde, de heer Faber, adv. uit Rotterdam, beweerde daarbij dat tegenwoordig in Nederland ieder med. doctor straffeloos medicijnen kan leveren, wjl de wet van 27 Maart 1838 dit feit wel verbiedt, maar niet straft. De regtbank veroordeelde echter den heer van Lohe tot eene boete van f 25.

Thans heeft de Hooze Raad het vonnis dier regtbank vernietigd en, het geïncrimineerde teit niet straf baar beschouwende, den beklagde van alle rechtsvervolging ontslagen.

Den 20 Junij werd te 's Hertogenbosch de zaak van den gewezen ontvanger der domeinen, mr. W. van Grasveld, door het gerechtshof behandeld. 39 getuigen werden in deze zaak gehoord. De procureur-generaal eischte schuldigverklaring van den beschuldigde en zijne veroordeeling tot 6 jaren tucht-huisstraf en ½ der tekort gekomen som als boete. De verdediger van den beschuldigde voerde aan, dat van Grasveld in 1828 als agent van het domein was benoemd en beëdigd en dat hij 14 jaren later (1842) als ontvanger benoemd van dat domein, die betrekking, zonder als zoodanig beëdigd te zijn, heeft aanvaard en steeds waargenomen, zoodat hij niet als beëdigd openbaar ambtenaar, maar als publiek persoon mis-

bruik van vertrouwen heeft gemaakt en dus op hem geene criminele straf kan worden toegepast, daar hij in alle opzichten met ieder particulier persoon die misbruik van vertrouwen maakt, gelijk staat. Het hof zal den 27 dezer uitspraak doen.

Jl. zondag heeft zich ook in Drenthe een zwaar onweder ontlast. In Grollo trof de bliksem een zwaren eik en verbrijzelde dien geheel, zoodat de stam, die meer dan 6 voet in omtrek en 20 voet hoog was uiteenspatte.

De geheele omtrek tot op 60—70 ellen afstands van den boom werd met grooter en kleiner houtbrokken als bezaaid. De afvliegende brokken verbraken of beschadigden in hunne vaart planktellen en boomen.

Ook onder Odoorn woedde het onweder hevig. Na de godsdienstoefening, terwijl een gedeelte van de kerkgangers in een logement eene schuilplaats voor de bui zocht, sloeg daar de bliksem in. Eenigen vielen hierdoor in zwijm. De schoorsteen is daarbij eenigzins beschadigd, de ruiten in eene aangelegen kamer werd verbroken en dakpannen verbrijzeld en van eenige roemers op de tapkast werd een gedeelte afgeslagen. Geen der personen werd beschadigd; slechts een moest een gedeelte van den schoen missen.

Een bericht uit Nuen, Gerwen en Nederwetten aan het Handelsblad omtrent het onweder dat jl. Zaterdag in Noordbrabant woedde, zegt, dat vooral Gerwen toen zeer door hagelslag werd geteisterd. In den omtrek van een half uur zijn de veldvruchten totaal vernield en van vele huizen zijn de glasruiten verbrijzeld. Dit bericht zegt verder dat de hagelsteenen van buitengewone grootte waren en voegt er — hetgeen wel wat onwaarschijnlijk is — bij, dat jl. Maandag namiddag nog hagelsteenen in verschillende slooten werden gevonden.

In deze week is te Arnhem het landgoed den Ligtebeek in openbare veiling verkocht voor de som van f 103,007.

Te Haarlem is den 20 Junij van gouvernementswege aubesteed o. a. het doen van eenige werkzaamheden bij de zeeveringen en havenwerken te Urk, waarvan aannemer is geworden de heer J. van Smirren te Vollenhove voor f 6643.

Donderdag morgen had te Utrecht het volgende voorval plaats: Eene dienstmaagd van den heer Berlijn, eene boodschap in den kruidenierswinkel van van Beijnum doende, werd daarbij gevolgd door zekeren de Vries, van beroep sigarenmaker. Deze deed haar eene vraag, welke met neen beantwoord werd, waarop de Vries oogenblikkelijk een pistool voor den dag haalde en haar in de linkerwang schoot, waardoor de bovenkaak-streek aanmerkelijk gewond is. De dader sprong daarop bij de Paussteeg in het water, doch werd gered en naar het bureau van politie gebragt.

De ansjovis-visscherij, die in den regel van het begin van Mei tot het einde van Junij wordt gedreven, is dit jaar zoo ongunstig dat men haar geheel mislukt moet noemen. Vooral voor Monnikendam, de hoofdplaats der ansjovis-zouterij, is dit zeer nadeelig, en men berekent den aanvoer op slechts een twintigste gedeelte van dien van het vorige jaar, zoodat aan de in dit artikel arbeidende klasse f 16,000 minder dan in 1860 is uitbetaald.

Voor de som van f 16750 zal door den heer de Eerens te Maastricht — volgens openbare aanneming — eene ijzeren spits gemaakt en geleverd worden op den toren van de Grootet of St. Jacobikerk te 's Hage.

Van onderscheidene zijden zijn reeds berichten gegeven nopens het verdrinken van personen die zich met zwemmen vermaakten. Nu weder is te Rotterdam een jongeling van 21 en aan het Kralingsche veer een van 23 jaren daarbij omgekomen.

Jl. woensdag is de Bronkhorster veerman, die een passagier naar de stoomboot de Valk roeide, verdrongen. Het gelijktijdig passeren der stoomboot de IJssel bragt een ongeregelde golfslag te weeg, hetwelk als aanleiding tot dit ongeluk kan worden beschouwd. De passagier werd gered.

Tusschen Zutphen en Dieren is den 20 Junij uit den IJssel opgehaald het lijke van een kind, dat, naar men gist, vier jaren oud is geweest. Het was gebonden in een linnen zak, waaraan een zware steen was vastgemaakt. De justitie doet onderzoek.

OOST-INDIE.

Batavia, den 2 Mei.

Het Bataviaansch Handelsblad bevat het volgende:

Onder de reizigers, die met de morgen vertrekkende mail Java zullen verlaten, behooren twee mannen, die eene bijzondere vermelding waardig zijn. De eerste is de heer C. F. W. Wiggers van Kerchem, de stichter der Ned. Indische Escompto-Maatschappij en der Ned. Indische Maatschappij van levensverzekering en lijfrente, de mede-opzigt van het Gymnasium Willem III, aan wien die goede inrigting meer dan aan een ander te danken heeft, de onvermoeide voorstander van al wat nuttig en edel is, en vooral de warme vriend van Java. Nooit werd een koninklijk eereteken beter besteed, dan wat hem onlangs ten deel viel. De tweede is de heer L. van Limburg Brouwer, die de Hollandsche natie zal kunnen inlichten omtrent de vraag; of vrije arbeid op Java mogelijk is, en voor ondernemers en bevolking goede resultaten kan opleveren!

Zwolle, den 22 Junij.

Bij herstemming is op 17 Junij H. tot lid van den raad der gemeente Oldemarkt benoemd de heer mr. J. Koning.

Bij gunstig weder zal aanstaanden zondag mamiddag te half zes ure de muziek der stedelijke Schutterij zich in het Nieuwe Werk laten hooren.

De heer mr. H. van Logchem, is den 20 dezer in eene buitengewone teregztitting van de arrondissements-regtbank te Deventer plegtig geïnstalleerd als regter, waartoe hij onlangs bij Z. M. besluit is benoemd.

Het letterlievend genootschap Demosthenes te Deventer heeft in zijne vergadering van jl. woensdag aan zijnen voorzitter, den heer H. J. Ankersmit Wz., als een bewijs van achting en erkentelijkheid voor hetgeen hij te dier stede in de laatste jaren voor de beoefening en ontwikkeling der uiterlijke welsprekenheid heeft gedaan, een prachtige zilveren beker aangeboden.

Tot briefvanguarder te Hengelo is benoemd de heer H. J. Elhorst, vroeger geëmplojeerde aan het postkantoor te Enschede.

* **Meppel**, 21 Junij. De kamer van koophandel alhier heeft zich tot den minister van Binnenl. zaken gewend met verzoek om in de gemeente Zwartsluis eene tweede schutsluis te doen bouwen ter breedte van 8 ellen en diepte naar evenredigheid, en tevens dat de bestaande schutsluis moge worden vernieuwd en verbreed.

Den 17 April jl. is door den heer Pogson te Madras eene asteroïde ontdekt van de 11e à 12e grootte; het is de zeventigste der kleine planeten tussehen Mars en Jupiter. Zij heeft den naam Asia ontvangen. De 65e planeet, door Schiaparelli ontdekt, is Hesperia genoemd.

Het Atheneum bevat de volgende mededeeling van prof. Palmieri, voorzittend directeur van het koninklijk meteorologisch observatorium op den Vesuvius.

„Wij vinden in de geschiedenis van den Vesuvius geen zoo lang tijdvak van aanhoudende braking als dat der laatste jaren. Sedert den 19 December 1855 tot op heden toe heeft eene reeks van uitbarstingen van korteren of langeren duur in verschillende fasen plaats gehad. Die welke het meest de algemeene aandacht tot zich trok, was ongetwijfeld de opening van den kegel in zeven spleten, tegen het einde van de maand Mei 1858. met eene groote uitstrooming van lava, die veel vruchtbaar land verwoestte, de beruchte diepte „Fosso grande” vulde, en meer dan de helft van den rijkweg, naar het observatorium leidende, vernielde. Het grootste gedeelte van de lava stroomde uit aan den voet van den kegel, bijna zonder ophouden van het begin der maand Mei 1858 tot den 8sten April van dit jaar, dat is, gedurende weinig minder dan drie jaren. Echter, na zulk eene aanhoudende werkzaamheid, en na zoo vele millioenen kubieke ellen uitgeworpen stof, die bijna twee vierkante mijlen gronds met eene gemiddelde laag van 80 el verhoogde, was onze vulkaan niet tot rust gekomen; de beide bovenmonden hebben hunne gewone werkzaamheid niet alleen niet gestaakt, maar integendeel zich nog heviger betoond.

„Ook de mond van den 19 Dec. 1855 heeft zijn donderend geluid hervat, dat voor eenigen tijd had opgehouden, en de lava in het binnenste is klaarblijkelijk gerezen; gedurende langen tijd was deze mond zoo diep, dat men het inwerpen van eenen steen niet hoorde, ofschoon de lavakorst verhard was, en geene weerkantsing des nachts kon waargenomen worden door iemand die den rand van dezen afgrond naderde. Nu evenwel ziet men, bij elk gebulder, den glans van het licht weerkantsen tegen den rook, en somtijds wordt een stuk lava tot aan den rand van den krater opgeworpen. Om al deze redenen besluit ik, dat de uitbarsting eene nieuwe phase is ingetreden, die nog niet geëindigd is, en dat het na eenigen tijd gebeuren kan, dat de lava weder van den top des bergs. alstroomt, tenzij zich eene andere zijdspleet in den kegel vormt. Onze correspondent voegt hierbij: Even nadat ik dit verslag geschreven had, verscheen „de Gids van den Vesuvius” met het volgend bericht, gedagteekend 5 Mei: „drie kleine kraters hebben zich dezen morgen gevormd, die een groot geraas maken, doch elk verschillend. De eene maakt geluid als een stoomketel, en werpt steenen in de lucht op; de andere werpt groote massa's uit, en de derde, zonder iets uit te werpen, maakt een geluid gelijk aan dat van losbranden van geschut.”

Herhaaldelijk reeds heeft men getracht, bij het toenemend gebrek aan lompen, geschikt tot bereiding van papier, eene stof aan te wijzen, welke tot het zelfde doel kan gebruikt worden; tot dusverre echter hebben de talrijke proefnemingen nog niet tot bepaald gunstige uitkomsten geleid. Reeds in de voorgaande eeuw heeft men in Italië uit de vezels van de mais goed papier bereid, maar de wijze, waarop dit geschiedde, was niet bekend en is met den dood van den uitvinder verloren gegaan. Thans evenwel schijnt het geheim teruggevonden te zijn door Moritz Diamant, een Oostenrijksch schrijffmeester. Men kan, volgens de berichten, door een Duitsch tijdschrift medegedeeld, uit de bladeren van de mais alle soorten van papier bereiden, en wel van eene betere hoedanigheid dan het uit lompen vervaardigde. Het in de gewone papierfabrieken zoo moeilijkelijk fijnmaken van de lompen door middel van kostbare werktuigen zou geheel kunnen achterwege blijven, daar het bereiden van de papierpap uit de mais op eene zeer eenvoudige en weinig kostbare wijze kan geschieden. In Zwitserland is reeds sedert eenigen tijd eene fabriek van mais-papier aan den gang, welke, naar men zegt, zeer goede uitkomsten oplevert. (Ned. Spect.)

De *Algemeene Konst- en Letterbode* deelt mede, dat dezer dagen te Noordwijk-Binnen, bij gelegenheid van het graven van een bassin, ter diepte van 1.5 el onder het duinzand ontdekt zijn drie houten waterputten van 1 tot 1.25 el middellijn, vierkant van vorm, ruw, zamengesteld uit dikke duigen of planken en op de hoeken door eiken palen gesteund. Deze putten behooren vermoedelijk tot den zelfden tijd als die, welke voor een paar jaren onder het duin te Katwijk gevonden zijn, te weten tot den Frankischen, en denkelijk tot den tijd van Karel den Groote.

Edele Menschevrienden!

Een huisgezin te Meppel, behoorende tot de Israëlitische godsdienst, is dezer dagen in diepe droefheid gedompeld. Een man en vader werd plotseling door den dood uit zijn gezin weggerukt, nalatende eene hoogst zwangere weduwe met zeven nog alle in meerdere of mindere mate behoeftige kinderen, voor wie het middel van bestaan met den dood van den man geheel is verdwenen. De weduwe gaat nu zulke bange en zorgelijke dagen te gemeet, dat de pen niet in staat is die te beschrijven.

Edele Menschevrienden! Welke geloofsbelijdenis gij ook zijt toegedaan, wij achten alle verdere uitweiding overbodig om uw hart tot mededoogen te stemmen en u tot ruime giften te bewegen. Beschaamt de verwachting niet, die deze trouwige weduwe met haar talrijk kroost, naast God, op u heeft gevestigd. Doet in dezen onbekrompen wel naar het voorschift en in den naam van Hem, in wiens hand ook uw leven en uwe bezitting is, en Hij zal gewis met welgevallen nederzien op dit werk uwer liefde.

Alle giften zullen door de ondergeteekenden dankbaar ontvangen en op de meest doelmatige wijze aangewend worden. Desverkiezende zal van de ingekomen giften in dit blad melding worden gemaakt.

MEPPEL, 18 Junij 1861.

De voorloopige Commissie,
A. VAN EMMEN.
M. VAN GEENS.
S. ALI COHEN.

Telegrafische berichten.

Amsterdam, den 22 Junij.

Nederl. W. S. 2½ pct.	63½	Rusland Stiegl.	4	76½
„ „ 3	75½	„ 6 ^e Serie	5	95½
„ „ 4	98½	„ Sp. volg.		198
Nederl. Hand. M. 4½	134½	Oostenr. Metal.	5	47½
Spanje Obligation 1½	42½	„ id.	2½	24½
„ Binnenl. 3	48	„ Zilv. Met.	5	69½
Portug. Obl. 1853 3	46½	„ Nat.	5	54½
„ 1856 3	46½	Spanje Buitenl.	3	
Rusland Oude 5	102½	Mexico	3	

De markt is zeer slaauw.

LONDEN, heden Consols 90.

PARIS, heden 3^e/. rente 67.85.

WEENEN, Metall. 5^e/. 68.60.

„ „ Nat. 5^e/. 80.60.

„ „ Wissel Londen 137.

TE ZWOLLE BIJ M. TIJL EN ZOON H. TIJL.